

Senegal

V roce 2018 vykázala ekonomika meziroční růst HDP 7 % a očekává se, že i nadále poroste. Míra inflace se v posledních letech poměrně ustálila kolem 1 % za rok a dle predikce MMF by se měla i v následujících letech pohybovat na růstové úrovni 1–1,5 %. V zemi žije téměř 16 mil. obyvatel, přičemž HDP na obyvatele je více než 1 tis. USD. Bilance běžného účtu je v deficitu.

Ukazatel	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Růst HDP (%)	6,2	7,2	7,0	6,7	6,8	7,0
HDP/obyv. (USD)	1 232	1 331	1 485	1 549	1 659	1 769
Míra inflace (%)	0,8	1,3	0,4	0,9	1,5	1,5
Nezaměstnanost (%)	–	–	–	–	–	–
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,8	-1,5	-1,9	-1,9	-1,9	-2,1
Populace (mil.)	15,4	15,9	16,3	16,8	17,3	17,8
Konkurenceschopnost	112/138	106/137	113/140	–	–	–
Exportní riziko OECD	6/7	5/7	5/7	–	–	–

Odhad Mezinárodního měnového fondu

Zdroj: MMF, OECD, SB, WEF

- ▶ V současné době jedná Evropská unie se Senegalem o dohodě o ekonomickém partnerství.
- ▶ V žebříčku konkurenceschopnosti, který sestavuje Světové ekonomické fórum (WEF), se Senegal umístil na 113. pozici ze 140 srovnávaných ekonomik a dle OECD je stupeň exportního rizika 5/7.

Vývoz ČR do Senegalu 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
5208	Tkaniny bavlněné nad 85 % do 200 g.m ⁻²	278 675	62,5	17 168	1 523,2
8471	Zařízení pro automat. zpracování dat a jejich jednotky; snímače ap.	43 337	9,7	31 770	36,4
6505	Klobouky a pletené a háčkové sítky na vlasy	28 724	6,4	24 513	17,2
4804	Nenatíraný, papír, kartón a lepenka kraft aj., ne k popisování, ne k hyg. účelům	22 437	5,0	92 170	-75,7
7019	Skleněná vlákna a výrobky z nich (například příze, tkaniny)	17 157	3,8	–	–
3102	Minerální nebo chemická hnojiva dusíkatá	6 566	1,5	7 347	-10,6
1701	Třtinový nebo řepný cukr a chemicky čistá sacharóza, v pev. stavu	5 536	1,2	–	–
4805	Papír, karton nenatíraný jiný v listech	4 332	1,0	487	789,5
6907	Keramické dlaždice a obkládačky, obkládačky pro krby nebo stěny; mozaikové ap. výrobky	4 316	1,0	2 398	80,0
8473	Části, součásti a příslušenství strojů psacích, počítačích	3 259	0,7	556	486,2
Celkem TOP 10		414 339	92,9	176 409	134,9
Celkem vývoz		445 907		235 565	89,3

zdroj: ČSÚ

Dovoz ČR ze Senegalu 2018 (2017), hlavní sektory

Kód zboží	Název zboží	Stat. hodnota 2018 CZK (tis.)	Podíl z celku (%)	Stat. hodnota 2017 CZK (tis.)	Meziroční nárůst (%)
0702	Rajčata čerstvá i chlazená	22 981	81,5	12 328	86,4
0804	Datle, fíky, ananas, avokádo apod. (čerstvé i sušené)	1 967	7,0	3 159	-37,7
0709	Zelenina čerstvá i chlazená	1 175	4,2	630	86,5
2508	Ost. jíly, kyanit a sillimanit aj. nebo dinasové zeminy	1 019	3,6	3 148	-67,6
0807	Melouny (vč. vodních melounů)	190	0,7	392	-51,5
6305	Pytle pytlíky k balení zboží	137	0,5	–	–
0806	Čerstvé i sušené vinné hrozny	128	0,5	829	-84,6
1106	Mouka, krupice z luštěnin, manioku ap.	124	0,4	133	-6,8
0302	Ryby čerstvé, chlazené aj. rybí maso, ne filé	93	0,3	–	–
8536	El. zařízení k vypínání, spínání nebo k ochraně el. obvodů aj. < 1 000 V	78	0,3	–	–
Celkem TOP 10		27 892	98,9	20 619	35,3
Celkem dovoz		28 208		28 931	-2,5

zdroj: ČSÚ

Příležitosti pro český export

► Dopravní průmysl a infrastruktura

Mezi roky 2019–2023 senegalská vláda potřebuje zajistit financování a výstavbu mnoha infrastrukturních projektů a dopravních služeb. Jedná se mimo jiné o rekonstrukce a stavby nových železničních tratí (rekonstrukce trati Dakar–Tambacounda–Bamako a výstavba dalších regionálních tratí), výstavbu a rekonstrukci silnic a stavbu mostů. V tomto období by podle tříletého vládního programu mělo dojít k výstavbě 1 520 km nových železničních tratí za 1 390 mld. XOF (58,4 mld. CZK). Také se v těchto pěti letech počítá s obnovou vozového parku autobusů a minibusů městské i meziměstské dopravy (cca 3 tis. jednotek).

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Cílem vlády je produkovat do roku 2020 15–20 mil. tun železné rudy, 2,5 mil. tun fosfátů, 17 tun zlata a 90 tis. tun zirkonu. Potřeba technologií pro hlubinnou i povrchovou těžbu surovin tedy poroste. S nedávným objevem offshore ložisek ropy (cca 530 mil. barelů) a zemního plynu (cca 560 mld. m³) se otevírají možnosti investic i do tohoto sektoru.

► Elektrotechnika

Podíl podsektoru telekomunikací a informačních technologií na růstu senegalské ekonomiky je značný. V roce 2017 se podílel na senegalském HDP 5,1 % v hodnotě 636 mld. FCFA (cca 24 mld. CZK). Přesto je však využití těchto technologií v porovnání s rozvinutými zeměmi nízké. Vláda zveřejnila novou strategii pro oblast „Sénégal numérique 2025“, jejímž cílem je výrazně do roku 2025 posílit roli informačních a telekomunikačních technologií. Za tímto účelem vláda plánuje mobilizovat 1 300 mld. FCFA (cca 52 mld. CZK) a vytvořit nejméně 35 tis. nových pracovních míst.

► Energetický průmysl

V rozvojové strategii senegalské vlády (Plan Sénégal émergent, PSE) je zlepšení energetické situace identifikováno jako jeden z předpokladů rozvoje země. Realizace PSE probíhá prostřednictvím Plánu prioritních činností (Plan d'Actions prioritaires, PAP) na období 2019–2023, jehož součástí jsou dva velké projekty, a to integrovaný plán na oživení energetiky a plán na celostátní pokrytí energií. Tyto dva projekty zastřešují menší projekty posilující výrobní kapacity, připojení k elektrické síti, dále obnovu a rozšíření přenosových a distribučních sítí a elektrifikaci venkova. Cílem je zajistit celostátní pokrytí elektrickou energií do roku 2025 (v současné době se elektrifikace venkova v jednotlivých departementech pohybuje v rozmezí 3–73 %). V současné době je výrobní kapacita 1100 MW, přičemž 19 % pochází z obnovitelných zdrojů energie. V Senegalu je zájem o projekty posilující výrobní kapacity (tradiční zdroje i OZE, záložní zdroje) a rozšiřující přenosné a distribuční sítě.

► Chemický průmysl

Chemický průmysl není v Senegalu rozvinutý a země musí většinu produktů dovážet. Výjimku tvoří několik podniků v oblasti rafinace ropy a výroby hnojiv. S ohledem na předpokládaný začátek těžby ropy v roce 2021 vláda plánuje výstavbu druhé rafinerie. Výroba hnojiv podle předběžných statistik ministerstva financí v roce 2017 dosáhla 200 tis. tun.

► **Kovozpracovatelský průmysl**

V příštích letech je v plánu výstavba 125 tis. sociálních bytů (cca 10–15 tis. bytů za rok), pokračuje realizace urbanizačního projektu v Diamniadio nedaleko Dakaru. Koncem roku 2017 došlo k otevření mezinárodního letiště Blaise Diagne. Dalším plánovaným projektem je výstavba business parku (financování soukromým sektorem je odhadováno na 200 mld. XOF, tj. cca 8,4 mld. CZK), administrativních a bytových komplexů a dalších objektů. Kromě těchto projektů se počítá i s výstavbou a modernizací dopravní infrastruktury (viz výše).

► **Nábytkářský průmysl**

V posledních letech rostl import nábytku do Senegalu na úkor lokální řemeslné výroby. Lze předpokládat, že tento trend bude i nadále pokračovat.

► **Obranný průmysl**

Senegal i s ohledem na situaci v širším regionu modernizuje a posiluje vlastní bezpečnostní složky a armádu. V tomto kontextu by mohl export českých výrobků najít na místním trhu uplatnění. Je zde patrný potenciál v oblasti simulátorů pro výcvik a realizaci oprav jak pozemní, tak letecké techniky.

► **Sklářský a keramický průmysl**

Sklářský a keramický průmysl není v Senegalu rozvinutý. Země disponuje zásobami jílu a písku, chybí však technické zázemí i odborná pracovní síla. Výrobky ze skla a keramiky jsou kromě tradičních předmětů a cihel z jílu a pálené hlíny dováženy ze zahraničí.

► **Strojírenský průmysl**

Senegal plánuje urychlit průmyslový rozvoj modernizací stávajícího průmyslu a rozvojem 3 integrovaných průmyslových zón (Diamniadio, Sédhiou a Sandiara) s celkovým přínosem zón více než 240 mld. XOF (10,1 mld. CZK) do HDP. V roce 2014 senegalská vláda představila rozvojovou strategii Senegalu a dokument s názvem Plan Sénégal émergent (PSE). V PSE je mimo jiné kladen důraz na budoucí rozvoj montážních závodů pro mezinárodní koncerny (např. v oblasti dopravy) v celkové hodnotě 260 mld. XOF (10,9 mld. CZK) do roku 2020, přičemž soukromý sektor by měl financovat cca 200 mld. XOF (8,4 mld. CZK).

► **Textilní a obuvnický průmysl**

Součástí strategie senegalské vlády pro urychlení rozvoje místní průmyslové základny je i modernizace textilního průmyslu (včetně domácí produkce oblečení). Zatím je však z velké většiny textil i obuvnický materiál importován, a to i v případě látek a oblečení s tradičními africkými vzory.

► **Zdravotnický a farmaceutický průmysl**

Senegalská vláda formulovala Národní program zlepšení technického vybavení nemocnic a dalších zdravotnických zařízení. Plánuje se i výstavba nových nemocnic a klinik. Nejvýznamnější je projekt „Dakar Medical City“, jehož cílem je vybudovat zdravotnické centrum vysoké kvality pro celý region Západní Afriky, včetně modernizace Hlavní nemocnice Dakaru na světovou úroveň a výstavby laboratoří na výrobu vakcín proti žluté zimnici. Kromě zdravotnického zařízení a přístrojů je v Senegalu i zájem o léčiva a lékařský materiál.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Senegalská vláda podporuje rozvoj větších farem i rodinného zemědělství s cílem dosáhnout soběstačnosti v základních potravinách. Kromě produkce obilovin, ovoce a zeleniny je neméně důležité zajistit jejich zpracování. Důraz je také kladen na produkci a zpracování arašídů, realizaci 150–200 malých projektů pomoci rodinného zemědělství a 100–150 velkých projektů s vysokou přidanou hodnotou a chov dobytka. Objem nutných investic v oblasti zemědělství na základě Plánu prioritních činností je vládou odhadován na 625 mld. XOF (25 mld. CZK) v období 2017–2019. Senegal mnoho zemědělských produktů dováží. Tato situace je dána i nedostatečně rozvinutým potravinářským průmyslem a neadekvátními podmínkami pro skladování zboží, které se rychle kazí.

► Zpracovatelský průmysl

Zpracovatelský průmysl není v Senegalů příliš rozvinutý, většina meziproduktů je dovezena ze zahraničí. Proto je zde mnoho příležitostí pro export zboží českých firem, včetně firem z papírenského odvětví.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Zemědělský a potravinářský průmysl	HS 0105 - Drůbež
	HS 0106 - Ost. živá zvířata
	HS 1302 - Rostlinné šťávy a výtažky; pektinové látky a ost. slizy z rostlin ap.
	HS 1601 - Uzenky, salámy a podobné výrobky z masa, drobů nebo krve atd.
	HS 1704 - Cukrovinky (včetně bílé čokolády), neobsahující kakao
	HS 2209 - Stolní ocet a jeho náhražky získané z kyseliny octové
Důlní, těžební a ropný průmysl	HS 2618 - Granulovaná struska z výroby železa nebo oceli
	HS 2619 - Struska okuje aj. odpad při zprac. železa oceli
	HS 2620 - Struska, popel a zbytky obsahující kovy, arsen nebo jejich sloučeniny
	HS 2701 - Uhlí černé, brikety, bulety ap. z uhlí černého
	HS 2707 - Oleje a jiné produkty destilace vysokotepečných černouhelných dehtů; ap. produkty
Chemický průmysl	HS 2941 - Antibiotika
	HS 2942 - Ost. organické sloučeniny
	HS 3407 - Modelovací pasty, pasty pro zábavu dětí, pasty v zubním lékařství ap.
	HS 3805 - Terpentýnová silice, borová nebo sulfátová terpentýnová silice aj.
Textilní a obuvnický průmysl	HS 4202 - Lodní kufry, cestovní kufry, kufříky, školní brašny, pouzdra, vaky ap.
	HS 5105 - Vlna a jemné nebo hrubé zvířecí chlupy, mykané nebo česané
	HS 5107 - Příze vlněná, česaná, neupravená pro prodej
	HS 5212 - Tkaniny bavlněné ost.
	HS 5805 - Tapiserie ručně tkané pracované jehlou goblén.
	HS 5810 - Výšivky v metráži pásech nebo jako motivy
	HS 5901 - Textilie povrstvené, plátno malířské ztužené
HS 5907 - Textilie jinak provrstvené ap., plátno malované	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Textilní a obuvnický průmysl	HS 5909 - Textilní hadice k čerpadlům ap. hadice, též s armaturou nebo příslušenstvím z jiných materiálů
	HS 9606 - Knoflíky formy na knoflíky polotovary knoflík
Nábytkářský průmysl	HS 4401 - Palivové dřevo; dřevěné štěpky nebo třísky; piliny dřevěné
	HS 4408 - Listy na dýchání, překližky, ap., rozřezané, krájené nebo loupané ap., <6 mm
	HS 4418 - Výrobky stavebního truhlářství a tesařství, ap. dřeva
Zpracovatelský průmysl	HS 4707 - Odpad a výmět papíru kartonu lepenky
	HS 4812 - Filtrační bloky a desky z papíroviny
	HS 4906 - Plány a výkresy pro stavební, strojnické, průmyslové, obchodní ap. účely, ruční originály
	HS 4911 - Ost. tiskařské výrobky, včetně tištěných obrazů a fotografií
	HS 6602 - Hole i sedací biče bičiky jezdecké ap. výrobky
	HS 6801 - Dlažební kostky, obrubníky a dlažební desky, z přírodního kamene (vyjma břidlice)
	HS 6808 - Desky dlaždice ap. z vláken rostlin slámy ap.
	HS 6815 - Výrobky z kamene nebo jiných nerostných látek jinde neuved.
	HS 9617 - Termosky aj. tepelně izolační nádoby, jejich části, jiné než skleněné vložky
Sklářský a keramický průmysl	HS 7002 - Sklo ve tvaru kuliček, tyčí nebo tubic, neopracované
	HS 7004 - Tažené a foukané sklo v tabulích, jinak neopracované
	HS 7006 - Sklo lité, tažené, plavené, vrtané aj. zpracované
	HS 7007 - Bezpečnostní sklo sestávající z tvrzeného nebo vrstveného skla
	HS 7008 - Izolační jednotky z několika skleněných tabulí
	HS 7010 - Demižony, lahve, sklenice, baňky aj. výrobky ze skla
	HS 7011 - Skleněné pláště a jejich skleněné části, pro elektrické lampy, obrazovky ap.
	HS 7017 - Laboratorní, hygienické nebo farmaceutické skleněné zboží
	HS 7018 - Skleněné korálky, imitace perel, imitace drahokamů ap. zboží ze skla, jn. než bižuterie
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7217 - Dráty ze železa nebo nelegované oceli
	HS 7229 - Dráty z ost. legované oceli
	HS 7301 - Štětovnice ze železa nebo oceli, též vrtané, ražené nebo vyrobené ze sestavených prvků
	HS 7304 - Trouby, trubky a duté profily, bezešvé, ze železa (jiného než litiny) nebo z oceli
	HS 7305 - Ost. trouby a trubky > 406,4 mm, ze železa nebo oceli
	HS 7308 - Konstrukce jn. a části a součásti pro použití v konstrukcích, ze železa, oceli
	HS 7309 - Nádrže, cisterny, kádě ap., ze železa nebo oceli, o objemu > 300 l
	HS 7311 - Nádoby na stlačený nebo zkapalněný plyn, ze železa nebo oceli
	HS 7317 - Hřebíky, cvočky, napínáčky ap. ze železa
HS 7319 - Šicí jehly, pletací jehlice, šněrovací jehly ap., ze železa, oceli	

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Kovozpracovatelský průmysl	HS 7322 - Radiátory pro ústřední topení, ohříváče ap. ze železa, oceli
	HS 7610 - Hliníkové konstrukce, desky, tyče, profily, trubky ap.
	HS 8007 - Výrobky ost. z cínu
	HS 8205 - Ruční nástroje a nářadí, jinde neuved.; pájecí lampy; svěráky ap. nářadí
	HS 8303 - Pancéřové, zpevněné sejfy, trezory, dveře a bezpečnostní schránky ap. výrobky
	HS 8305 - Mechaniky pro pořadače aj., sponky ap. z kovů obecných
Strojírenský průmysl	HS 8410 - Vodní turbíny, vodní kola a jejich regulátory
	HS 8411 - Proudové motory, turbovrtulové pohony a ost. plynové turbíny
	HS 8417 - Neelektrické průmyslové a laboratorní pece, včetně neelektrických spalovacích pecí
	HS 8419 - Stroje, laboratorní přístroje, pro zpracovávání materiálů výrobními postupy změnou teploty
	HS 8428 - Ost. zvedací, manipulační, nakládací nebo vykládací zařízení
	HS 8438 - Stroje pro přípravu, výrobu potravin nebo nápojů
	HS 8442 - Stroje, přístroje pro přípravu, zhot. desek, válců a j. tiskařských pomůcek
	HS 8444 - Stroje k vytlačování, protahování ap. chemických textilních materiálů
	HS 8445 - Stroje pro přípravu, sprádání, textilních vláken aj. stroje na výrobu textilních přízí
	HS 8453 - Stroje pro přípravu, vyčiňování a zpracování kůží pro výrobu, opravy obuvi aj. výrobků
	HS 8455 - Stolice tratě válcovací válce pro ně
	HS 8459 - Obráběcí stroje pro vrtání, vyvrtávání, frézování ap., ne soustruhy
	HS 8460 - Obráběcí stroje pro odstraňování ostřin, k broušení, honování aj. konečnou úpravu kovů
	HS 8460 - Obráběcí stroje pro odstraňování ostřin, k broušení, honování aj. konečnou úpravu kovů
HS 8479 - Stroje a mechanická zařízení s vlastní individuální funkcí, jinde neuvedené	
Elektrotechnika	HS 8510 - Holicí strojky, stříhací strojky na vlasy a srst a depilační přístroje, s vestavěným elektrickým motorem
	HS 8512 - Elektrické přístroje osvětlovací nebo signalizační, elektrické stěrače ap.
	HS 8523 - Disky, pásky, paměťová zařízení, a. média pro záznam zvuku nebo jiného fenoménu ap.
	HS 8526 - Radiolokační a radiosondážní přístroje, radionavigační a rádiové přístroje pro dálkové řízení
	HS 8527 - Přijímací přístroje pro rozhlasové vysílání
	HS 8530 - El. přístroje signalizační, bezpečnostní nebo pro řízení dopravy
	HS 9025 - Hydrometry a podobné plovoucí přístroje, teploměry, barometry, vlhkoměry aj. zařízení
	HS 9029 - Otáčkoměry, počítače výrobků, taxametry, měřiče ujeté vzdálenosti, krokoměry ap. přístroje
Energetický průmysl	HS 8537 - Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a. základny pro el. ovládání
	HS 8538 - Části přístrojů k ochraně ap. obvodů, rozvaděčů aj.

Perspektivní sektor	Konkrétní příležitosti
Dopravní průmysl a infrastruktura	HS 8608 - Kolejový svrškový upevňovací materiál a zařízení; mechanické přístroje a signalizační zařízení
	HS 8712 - Jízdní kola a jiná kola (tříkolky), bez motoru
Zdravotnický a farmaceutický průmysl	HS 9019 - Přístroje pro mechanoterapii; masážní; psychotechnické aj. přístroje
	HS 9020 - Ost. dýchací přístroje a plynové masky, kromě ochranných masek bez mechanických částí
Obranný průmysl	HS 9305 - Části, součásti a příslušenství výrobků čísel 9301 až 9304
	HS 9306 - Bomby, granáty, torpéda, miny ap. válečné střelivo a jejich části; náboje ap.
Zábava a volný čas	HS 9503 - Tříkolky, koloběžky, šlapací auta apod., ost. hračky, skládky
	HS 9205 - Nástroje hudební dechové ost.

Příležitosti pro rozvojovou spolupráci

Kategorie vyspělosti země: LDC

Chudoba postihuje v Senegalu až 34 % populace. Plán Sénégál emergent (PSE) je hlavním oficiálním rozvojovým plánem země, jehož cílem je zvýšení produktivity ekonomiky ve veřejném i soukromém sektoru. Mimo jiné má plán za cíl dosáhnout růst ekonomiky o 7–8 % a zavést reformy v oblasti vlastnictví půdy, energetiky, státního rozpočtu. Dále se počítá s rozsáhlými investicemi nejen do uvedených sektorů.

► Sektor vody a sanitace

Cílem senegalské vlády je zajistit přístup k vodovodu s pitnou vodou všem obyvatelům země. Mezi lety 2001–2010 proběhl projekt zvaný The Long Term Water Sector Project (PEPAM), který měl za cíl zlepšit přístup k pitné vodě a kanalizaci. Podle dostupných informací získalo nově prostřednictvím tohoto projektu téměř 400 000 osob přístup k pitné vodě v městských i venkovských oblastech.

► Sektor zemědělství

V letech 2007 až 2013 byl v zemi implementován Program západní Afriky pro zemědělskou produktivitu (WAAPP). Tento regionální program zahrnul 13 zemí a zabýval se primárně rozvojem lepších zemědělských technologií, zapojením mladých výzkumných pracovníků v rámci vzdělávacího programu do praxe a zjednodušením procesu získávání dotací pro farmáře vytvořením volně dostupné e-platformy.

Příležitostí pro rozvojovou spolupráci v Senegalu využili zástupci českého soukromého sektoru i za podpory Programu B2B České rozvojové agentury. V Senegalu realizovali své podnikatelské záměry v oblasti zemědělství, zejména se zaměřením na efektivní zpracovávání zemědělských plodin.

Zdroj dat: <http://www.worldbank.org>